

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Ofiary Przepęstw](#) > [Kompensata](#) > [Dochodzenie Odszkodowania Od Sprawcy Czynu](#) > Rumunia

Dochodzenie odszkodowania od sprawcy czynu

Autor treści:

Rumunia

Rumunia

W jaki sposób mogę dochodzić odszkodowania lub naprawienia szkody w inny sposób od sprawcy czynu w postępowaniu karnym i do kogo należy skierować pozew?

Aby uzyskać odszkodowanie za szkodę wyrządzoną przestępstwem, strona poszkodowana może zwrócić się do sądu karnego lub cywilnego.

Najważniejszym środkiem proceduralnym, za pomocą którego ofiary przestępstw mogą uzyskać zasądzenie od oskarżonego odszkodowania lub zadośćuczynienia, jest wniesienie powództwa cywilnego w postępowaniu karnym. Zaletą tego podejścia jest to, że pozwala ono wykorzystać cały materiał dowodowy zgromadzony przed sądem karnym, podczas gdy odrębne postępowanie cywilne przed sądem cywilnym podlega tzw. zasadzie dostępności.

Przepisy regulujące wnoszenie powództwa cywilnego w postępowaniu karnym znajdują się w art. 19–28 kodeksu postępowania karnego.

Celem powództwa cywilnego w postępowaniu karnym jest pociągnięcie sprawcy do odpowiedzialności cywilnej za wszelkie szkody wyrządzone przestępstwem, którego dotyczy postępowanie karne.

Powództwo cywilne może zostać wniesione przez poszkodowanego – lub następców prawnych poszkodowanego – który jest stroną cywilną postępowania przeciwko oskarżonemu oraz, w stosownych przypadkach, przeciwko osobie ponoszącej odpowiedzialność cywilną.

Jeżeli poszkodowany jest ubezwłasnowolniony lub ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych, powództwo cywilne może w jego imieniu wnieść pełnomocnik lub, w stosownych przypadkach, prokurator.

Jeżeli poszkodowani lub ich następcy prawni nie przystąpili do postępowania karnego jako strona cywilna, mogą wnieść do sądu cywilnego powództwo o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem.

Na jakim etapie postępowania karnego powinienem wnieść pozew?

Na początku pierwszej rozprawy poszkodowanego informuje się o prawie przystąpienia do postępowania karnego jako strona cywilna.

Wniosek o przystąpienie do postępowania jako strona cywilna (*cerere de constituire ca parte civilă*) można złożyć na etapie postępowania przygotowawczego w sprawie karnej lub przedstawić izbie wstępnej. Można go także złożyć w toku procesu, ale musi to nastąpić przez rozpoczęciem posiedzenia wstępnego.

W trakcie posiedzenia wstępnego strona cywilna może skorygować ewentualne omyłki pisarskie we wniosku o przystąpienie do sprawy w charakterze strony cywilnej, a także podwyższyć lub obniżyć kwotę roszczenia oraz

domagać się naprawienia szkody materialnej w formie pieniężnej, o ile naprawienie szkody w naturze nie jest już możliwe.

O co mogę wnosić w pozwie i w jaki sposób mam przedstawić swoje roszczenie (wskazać łączną kwotę lub określić poszczególne szkody, utracone zyski i korzyści)?

Przystąpienie strony cywilnej do postępowania odbywa się na piśmie lub ustnie. Należy wówczas określić charakter i kwotę roszczenia wraz z podstawami i dowodami, na których oparto roszczenie.

Jeśli odbywa się to ustnie, sąd ma obowiązek odnotować ten fakt w protokole lub, w stosownych przypadkach, w orzeczeniu sądowym (*incheiere*).

Czy istnieje specjalny formularz pozwu dla takich roszczeń?

Nie istnieje specjalny formularz, ale wniesienie powództwa cywilnego w postępowaniu karnym wymaga spełnienia następujących warunków: strona cywilna przystępuje do postępowania przed rozpoczęciem posiedzenia wstępnego i robi to na piśmie lub ustnie, określając przy tym charakter i kwotę roszczenia, a także podstawy i dowody, na których oparto roszczenie.

Jakie dowody należy przedstawić na potwierdzenie roszczenia?

W postępowaniu karnym dowód oznacza każdy fakt, który służy ustaleniu popełnienia lub niepopelnienia przestępstwa, identyfikacji sprawcy, oraz ustaleniu okoliczności niezbędnych do rzetelnego rozstrzygnięcia sprawy, a także przyczynia się do ustalenia prawdy w postępowaniu karnym.

Czy muszę uiścić opłaty sądowe lub inne należności z tytułu wniesienia pozwu?

Powództwo cywilne, które wniesiono do sądu karnego lub cywilnego i które ma na celu ustalenie odpowiedzialności cywilnej pozwanego lub strony ponoszącej odpowiedzialność cywilną, jest zwolnione z opłat sądowych (*taxă de timbru*).

Czy mogę uzyskać pomoc prawną przed postępowaniem lub w jego toku? Czy mogę ją otrzymać, jeżeli nie mieszkam w państwie, w którym prowadzone jest postępowanie?

Strony i uczestników postępowania karnego reprezentuje lub wspomaga adwokat.

W trakcie postępowania karnego adwokat poszkodowanego ma prawo do otrzymania informacji o dacie i godzinie rozpoczęcia postępowania lub rozprawy przed sędzią ds. praw i wolności (*judcător de drepturi și libertăți*), prawo do obecności na każdym etapie postępowania karnego – chyba że przepisy prawa przewidują inaczej, a także prawo do wglądu w akta sprawy oraz do składania wniosków i oświadczeń. Jednocześnie adwokat poszkodowanego ma prawo dysponować taką ilością czasu i skorzystać z takich udogodnień, jakich wymaga przygotowanie i przeprowadzenie skutecznej obrony.

Zastępstwo procesowe jest obowiązkowe dla poszkodowanego, który nie ma zdolności lub ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych, lub padł ofiarą przestępstw związanych ze złym traktowaniem nieletnich, przemocy domowej, przestępstw związanych z handlem osobami szczególnie narażonymi oraz ich wykorzystywaniem, a także przestępstw przeciwko wolności i nietykalności seksualnej. Jeżeli sąd uzna, że z pewnych powodów poszkodowany nie będzie w stanie bronić się samodzielnie, zapewni mu obrońcę wyznaczonego przez sąd.

Jeżeli poszkodowany nie rozumie języka rumuńskiego, nie mówi w tym języku dobrze lub nie może się w nim porozumiewać, ma prawo do nieodpłatnego tłumacza ustnego, a jeżeli nie rozumie języka rumuńskiego, ma

prawo otrzymać tłumaczenie wszelkich rozstrzygnięć pozaprosesowych (*soluție de netrimitere în judecată*) na język dla niego zrozumiały.

W jakiej sytuacji sąd karny oddali lub odrzuci mój pozew?

Jak wskazano powyżej, wniesienie powództwa cywilnego w postępowaniu karnym wymaga spełnienia następujących warunków: strona cywilna przystępuje do postępowania – na piśmie lub ustnie – przed rozpoczęciem posiedzenia wstępnego i określa przy tym charakter i kwotę roszczenia, a także podstawy i dowody, na których oparto roszczenie.

Zgodnie z kodeksem postępowania karnego sąd pozostawia powództwo cywilne bez rozpoznania w następujących przypadkach: uniewinnienie oskarżonego; zakończenie postępowania karnego z uwagi na to, że czyn nie wchodzi w zakres prawa karnego, nie przedstawiono wstępnego wniosku o ściganie, zezwolenia lub skierowania do właściwego organu bądź nie został spełniony dowolny inny warunek, który jest zgodnie z prawem niezbędny do wniesienia oskarżenia; amnestia; śmierć podejrzanego lub oskarżonego lub nakaz wyrejestrowania osoby prawnej będącej podejrzanym lub oskarżonym; zastosowanie powagi rzeczy osądzonej (*res judicata*); zgodne z prawem przekazanie postępowania w uzgodnieniu z innym państwem; zakończenie postępowania wskutek wycofania uprzedniego wniosku o ściganie oraz zatwierdzenie przez sąd dobrowolnego poddania się karze przy braku porozumienia w sprawie ugody lub mediacji między stronami powództwa cywilnego. W takim przypadku poszkodowany może wnieść powództwo o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem do sądu cywilnego.

Czy mogę zaskarżyć to orzeczenie lub dochodzić innych sposobów naprawienia szkody?

Jeżeli sąd pozostawi powództwo cywilne bez rozpoznania, poszkodowany może wnieść do sądu cywilnego powództwo o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem.

Jeśli sąd karny orzekł w sprawie powództwa cywilnego, poszkodowany, który jest niezadowolony z orzeczenia, może odwołać się od wyroku w ciągu 10 dni od jego wydania lub, w stosownych przypadkach, w ciągu 10 dni od jego doręczenia.

Jeżeli zostanie mi przyznane odszkodowanie, w jaki sposób mogę zapewnić wykonanie wyroku sądowego wobec sprawcy czynu i jaką pomoc w tym zakresie mogę uzyskać?

Nakazy dotyczące odszkodowania cywilnego i kosztów należnych stronom zawarte w wyroku w postępowaniu karnym wykonuje się zgodnie z przepisami prawa cywilnego.

Obowiązek ustanowiony decyzją sądu lub innym egzekwowalnym instrumentem jest początkowo wypełniany dobrowolnie.

Jeśli dłużnik nie wywiąże się z tego obowiązku dobrowolnie, jego wykonanie zapewnia się za pomocą środków egzekucyjnych po złożeniu wniosku do organu egzekucyjnego.

O ile przepisy prawa nie stanowią inaczej, egzekucję każdego egzekwowalnego instrumentu prowadzi komornik sądowy (*executor judecătoresc*).

Postępowanie egzekucyjne stanowi drugi etap postępowania cywilnego, a jego głównym celem jest zapewnienie faktycznego wykonania prawa uznanego w wyroku sądu lub innym egzekwowalnym instrumencie. Postępowanie egzekucyjne zapewnia wierzycielowi, któremu przysługuje prawo uznane w wyroku sądowym lub innym egzekwowalnym instrumencie, możliwość przymuszenia dłużnika do wypełnienia zobowiązań, których ten nie wykonał dobrowolnie.

Przepisy dotyczące egzekucji znajdują się w art. 622–914 kodeksu postępowania cywilnego.

■ Ostatnia aktualizacja: 14/08/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.